

1. 'AIDS'નું પૂરું નામ જણાવો. (March 18, July 18)

- 'AIDS' એટલે શરીરે મેળવેલી રોગપ્રતિકારક શક્તિના વિનાશનાં ચિહ્નો. AIDSનો શાબ્દિક અર્થ નીચે પ્રમાણે છે : A : Acquired Huaci :I: Immune રોગપ્રતિકારક શક્તિ _D: Deficiency ઊણપ S: Syndrome Rica આમ, એઈડ્ઝ એટલે માનવીના શરીરમાં રોગપ્રતિકારક શક્તિની ઊણપથી થતા અનેક રોગો.

2. નશીલાં દ્રવ્યોનાં વ્યસનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

- 'વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થાના વિદ્વાનોની સમિતિએ આપેલો નશીલાં દ્રવ્યોનાં વ્યસનનો અર્થ આ પ્રમાણે છે : 'બંધારણ એટલે કોઈક કુદરતી કે કૃત્રિમ નશીલા પદાર્થ કે દ્રવ્ય જેનું વારંવાર સેવન કરવાને લીધે પેદા થતી અમુક નિશ્ચિત સમયગાળાની નશાયુક્ત અવસ્થા કે જે તે વ્યક્તિ અને સમાજ બંને માટે વિધાતક હોય છે. આમાં નશીલા પદાર્થોનું સેવન કરવાની સતત અને અનિવાર્ય જરૂરિયાત, એનું પ્રમાણ વધારવાની વૃત્તિ તથા તે પાથ પર શારીરિક, માનસિક અવલંબન વગેરે બાબતોનો સમાવેશ થાય છે.

3. એઈડ્ઝ કેવી રીતે ફેલાય છે ? (March 18)

- એઈઝ એ એચઆઈવી વાઈરસથી થતો રોગ છે. એચઆઈવીનો વાઈરસ શરીરની બહાર સરળતાથી નાશ પામે છે, પરંતુ એક વખત તે માનવશરીરમાં પ્રવેશી જાય ત્યારપછી તેનો નાશ કરી શકે એવી કોઈ દવા કે રસીની શોધ હજુ સુધી થઈ નથી. એઈડ્ઝના વાઈરસ માનવશરીરમાં કેવી રીતે પ્રવેશે છે તે અંગેની સમાજ ડૉ. પ્રકાશ વૈષ્ણવ અને ડૉ. વ્રજલાલ પટેલે પોતાના 'એઈડ્ઝ આ યુગનો મહાકાળ' નામના પુસ્તકમાં આપી છે. તેમના મત મુજબ એઈડ્ઝના વાઈરસ મુખ્યત્વે આ ચાર માધ્યમો દ્વારા વ્યક્તિનાં શરીરમાં પ્રવેશે છે : (1) જાતીય સંબંધ દ્વારા, (2) લોહી દ્વારા, (3) માતા દ્વારા અને (4) જેતુયુક્ત સાધનો દ્વારા.

4. એઈડ્ઝ કેવી રીતે ફેલાતો નથી? (March 18)

- ડૉ. પ્રકાશ વૈષ્ણવ અને ડૉ. વ્રજલાલ પટેલે પોતાના 'એઈડ્ઝ આ યુગનો મહાકાળ' નામના પુસ્તકમાં એઈસ કેવી રીતે ફેલાતો નથી તેની માહિતી આપી છે, જે નીચે પ્રમાણે છે : એઈસના દર્દી સાથે હાથ મિલાવવાથી, સાથે ઉઠવાબેસવાથી, સાથે જમવાથી, ભેટવાથી કે ચુંબન કરવાથી એઈટ્સનો ચેપ લાગતો નથી. તળાવ, નદી કે સ્વિમિંગ પુલમાં સાથે સ્નાન કરવાથી એઈટ્સનો ચેપ લાગતો નથી. એઈસના દર્દીની ખાંસી કે છીકથી એઈટ્સનો ફેલાવો થતો નથી. માખી, મચ્છર કે માંકડ દ્વારા એઈમનો ફેલાવો થતો નથી. જાહેર શૌચાલયના ઉપયોગથી એઈમનો ફેલાવો થતો નથી. એઈટ્સનો ચેપ લાગેલા દર્દીનાં આંસુ કે પરસેવાથી એઈટ્સનો ફેલાવો થતો નથી.